INVESTORS' FORUM INVESTUOTOJŲ FORUMAS

Lietuvos Respublikos Finansų ministerijai **2018 m. birželio 20 d.**

Lukiškių g. 2, Vilnius

DĖL PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 2, 5, 17, 30 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30^1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Asociacija „Investors' Forum" (toliau – Investuotojų Forumas), atsakydama į el. dokumentą "Dėl įstatymo projekto" (Dokumento numeris (14.1-01)-6K-1803175, data 2018-06-08) siunčia savo pastabas ir pasiūlymus dėl minėto įstatymo projekto.

Iš projekto, kaip jis yra pateiktas, suprantame, kad palūkanas priskyrus ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams (naujas 17 str. 13 punktas) ir įvedus naują 30^1 str. dėl palūkanų sąnaudų ribojimo šis apribojimas taikomas:

- visiems apmokestinamiesiems vienetams, esantiems tiek ne grupėje, tiek grupėje (Aiškinamojo rašto dalis „Įstatymo projekto tikslai").
- Projekte nėra numatyta jokia išlyga dėl skolinimosi iš EEE bankų ir kitų finansų institucijų; visų pirma, tokios institucijos priskirtų palūkanų pajamas apmokestinamosioms pajamoms, todėl BEPS priemonių taikymo pagrįstumas yra abejotinas.
- Ribojimai įsigalioja nuo 2019 m. nors visuomenė pagrįstai tikėjosi, jog jie bus taikomi ne anksčiau nei nuo 2024 m.
- Be to, apribojimas yra neteisingas atskiro vieneto (nesančio grupėje) atžvilgiu, nes vėlgi, nėra aplinkybių, dėl kurių atsirado BEPS apribojimai.
- Taip pat, apribojimai būtų taikomi Lietuvoje įsteigtam holdingui, jeigu jis turi grupei paėmęs paskolą iš banko ar išleidęs obligacijas, ir jo tiesiogiai gaunamos palūkanų pajamos iš dukterinių įmonių yra mažesnės už palūkanų sąnaudas (nes dalimi paskolos finansuojama paties holdingo vykdoma veikla, arba dalis įsigijimų). Toks holdingas, tikėtina, niekada negalės dalies palūkanų pripažinti leidžiamais atskaitymais (nes taikomas 5 metų perkėlimo apribojimas).
- išlieka galioti visiems sandoriams senoji „4:1" taisyklė (sandoriams iki Direktyvos ir po Direktyvos įsigaliojimo), t.y. nėra jokių išimčių/alternatyvų. Klausimas, ar tikrai reikia abiejų taisyklių, ar

Asociacija "Investors' Forum"
Totorių g. 5-21, LT-01121, Vilnius, Lietuva
Tel.: +370 5 2755258
El.paštas: info@investorsforum.lt
Įm.kodas: 224996640
www.investorsforum.lt

Association "Investors' Forum"
Totoriu str. , 5-21, LT-01121, Vilnius, Lithuania
Tel.: +370 5 2755258
E-mail: info@investorsforum.lt
Company code: 224996640
www.investorsforum.lt

nebus pernelyg apsunkintos sąlygos verslui naudoti skolintą kapitalą. Be to gali kilti neaiškumų, koks abiejų taisyklių taikymo eiliškumas ir pan.

BEPS 4 veiksmas iš esmės yra nukreiptas palūkanų atskaitymų ribojimams įmonių grupėms. Todėl kyla klausimas, ar formuojant 30[1] straipsnio 2 dalį, buvo atsižvelgta į tai, jog plonosios kapitalizacijos taisyklės turėtų būti taikomos tik vienetų grupėms? Jeigu palūkanų sąnaudų ribojimas yra skirtas visiems vienetams, tokiu atveju galima būtų svarstyti sąlygas, kad jis nėra taikomas palūkanų mokėjimams, kurie pervedami Europos Ekonominės Erdvės (EEE) kredito (finansų) įstaigoms arba kredito (finansų) įstaigoms, kurios įsteigtos šalyje sudariusioje dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį su Lietuva, arba, mokėjimams už EEE valstybėse išleistus skolos vertybinius popierius (pvz., tokia išlyga yra priimta Latvijoje; atitinkamai teikiamas variantas Lietuvai iš karto taptų labai nekonkurencingas, lyginant su kaimyne).

Ne mažiau svarbu ir tai, kad LR finansų ministerija ne vieną kartą minėjo, kad Direktyvos nuostatos susijusios su palūkanų atskaitymo ribojimu įsigalios ne anksčiau nei 2024m., kas yra svarbu Lietuvos verslui, kuris turėjo teisėtą lūkestį, kad šios taisyklės įsigalios ne anksčiau nei minėta data.

Kaip jau minėta, neaišku, kaip 30[1] str. yra susietas su šiuo metu galiojančiomis plonosios kapitalizacijos taisyklėmis apibrėžtomis 40 straipsnyje? Kaip suprantame, naujos nuostatos būtų taikomas sandoriams sudarytiems ne anksčiau 2016 m. birželio 17 d., išskyrus atvejus, kai po nurodytos datos pakeičiamos sandorio sąlygos. Atitinkamai, visiems kitiems sandoriams išlieka galioti senosios taisyklės („4:1“). Tačiau projekte nieko nepasakyta apie tai, kad sandoriams sudarytiems po Direktyvos įsigaliojimo nėra taikoma plonosios kapitalizacijos taisyklė „4:1“. Jeigu tuo pačiu metu išlieka galioti „4:1“ taisyklė , tokiu atveju įstatyme turėtų būti numatyta alternatyvi sąlyga, kad iš pajamų gali būti atskaitomos palūkanų sąnaudos, taikant „4:1“ arba 30 proc. EBITDA, priklausomai nuo to kuri yra didesnė (vėlgi, pvz., Latvijoje taip yra). Kadangi išlieka galioti senoji „4:1“ taisyklė, rekomenduotina peržiūrėti LRV 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimą Nr. 1575 dėl Plonosios kapitalizacijos taisyklės taikymo, kuris neatitinka nūdienos reikalavimų (subjektyvios interpretacijos, ilgas ir sudėtingas įrodinėjimo kelias ir t.t.).

Kita vertus, yra visiškai neaišku, kaip 500 000 eurų ribos taisyklė bus taikoma įmonių grupei: kuris vienetas turės teisę pasinaudoti palūkanų atskaitymu, o kuris ne? Kaip tokiu atveju bus vykdomas leidžiamų atskaitymų administravimas. Tikėtina, kad tokia nuostata sukels daug administracinių kaštų tiek mokesčių mokėtojams, tiek administratoriui.

Be to, grupės apmokestinamosios EBIDTA apskaičiavimas, kai grupės įmonės apmokestinamos kitose jurisdikcijose, bus panašus į „Gordijaus mazgo“ atpynimą – skirtingos mokesčio bazės, apmokestinimo principai (pvz., Latvijos ir Estijos apmokestinimo sistema). O jei kažkurie iš grupės vienetų patikslins savo mokestines prievoles kitoje jurisdikcijoje – kaip bus administruojami šie pokyčiai?

Dėl 30[1] str. 8 dalies – neatskaitytų palūkanų sąnaudų sumą leidžiama perkelti į kitus 5 metus – gal ir galima sutikti grupės atžvilgiu, tačiau atskiro vieneto turinčio paskolą iš banko atveju toks apribojimas smarkiai kertasi su ekonomine logika. Juk bankas kredituoja atskirą vienetą ne kitaip, kaip rinkos sąlygomis, ir jokio mokesčių bazės perkėlimo tokiu atveju nėra. Atitinkamai, neturėtų būti ribojimų palūkanų atskaitymui.

Asociacija "Investors' Forum"
Totorių g. 5-21, LT-01121, Vilnius, Lietuva
Tel.: +370 5 2755258
El.paštas: info@investorsforum.lt
Įm.kodas: 224996640
www.investorsforum.lt

Association "Investors' Forum"
Totoriu str. , 5-21, LT-01121, Vilnius, Lithuania
Tel.: +370 5 2755258
E-mail: info@investorsforum.lt
Company code: 224996640
www.investorsforum.lt

Nereikėtų pamiršti ir Direktyvoje numatyto nepanaudoto palūkanų pajėgumo perkėlimo taisyklės. Tokiu būdu Lietuvos mokestinė sistema, nors ir būtų sudėtingesnė, visgi mokestinių kaštų požiūriu būtų patrauklesnė įvertinant siūlomų pokyčių apimtį.

Svarbu paminėti ir tai, kad palūkanų apibrėžimas nėra pakankamai aiškus, pvz. PMĮ 30^1 straipsnio 4 dalies 10 punkte nėra sukonkretinta, ar į palūkanų aprašymą patenka konsultantų ir teisininkų išlaidos bei banko pavedimo mokesčiai susiję su lėšų skolinimu? Dėl neaiškaus palūkanų apibrėžimo iškyla abejonių pagal kokias taisyklės turėtų būti skaičiuojamos palūkanos (mokestinės ar finansinės apskaitos taisykles)? Ar palūkanos, kurios yra neleidžiami atskaitymai, turėtų būti įtraukiamos į palūkanų atskaitymo ribojimo skaičiavimą? Ar menamos palūkanų sąnaudos (nuo beprocenčių paskolų) patenka į bendrą palūkanų skaičiavimą?

Taipogi turime svarbų redakcinį pastebėjimą. 30^1 straipsnio 4 dalies 8 punkto formuluotė yra taisytina, o patį punktą reikėtų perkelti į paskutinį šioje dalyje, nes logiškai mąstant, turėtų būti apimti su visais šioje dalyje paminėtais mokėjimais už skolintas lėšas susiję valiutos kurso pasikeitimai. Tačiau dabartinė formuluotė taipogi mini valiutos kurso pasikeitimą, susijusį su „kitomis finansinėmis priemonėmis", kas yra nekorektiška – kitos finansinės priemonės gali būti visai nesusiję su skolintu kapitalu. Todėl siūlome perkelti 8 punktą į 11 punktą, ir išdėstyti taip:

„11) su visais šioje dalyje paminėtais mokesčiais ir mokėjimais susijusi užsienio valiutos kurso pasikeitimo suma."

Taip pat, siūlytume įvertinti, ar siūlomas nepanaudotų palūkanų perkėlimo į būsimus mokestinius laikotarpius, bet ne ilgiau nei penkerius metus, atitinka Direktyvos nuostatas. Juk Direktyva numato galimybę tokį palūkanų perteklių perkelti neribotą laiką.

Pabaigai, primename apie IF pateiktą pasiūlymą dėl obligacijų palūkanų apmokestinimo prie pajamų šaltinio (IF 2018-05-15 raštas). Kadangi problema labai glaudžiai susijusi, o teikiamas projektas smarkiai apsunkina skolinto kapitalo naudojimą ir didina apmokestinimo naštą, būtų teisinga ir logiška kartu palengvinti mokesčio prie pajamų šaltinio naštą obligacijų palūkanoms, kaip išdėstyta minėtame IF rašte. Siūlome atitinkamai papildyti projektą.

***

Esant reikalui, Investuotojų Forumo mokesčių darbo grupės nariai yra pasirengę detaliau pristatyti čia pateiktus pasiūlymus.

Pagarbiai,

Kęstutis Lisauskas,

IF mokesčių darbo grupės vadovas

Asociacija "Investors' Forum"
Totorių g. 5-21, LT-01121, Vilnius, Lietuva
Tel.: +370 5 2755258
El.paštas: info@investorsforum.lt
Įm.kodas: 224996640
www.investorsforum.lt

Association "Investors' Forum"
Totoriu str. , 5-21, LT-01121, Vilnius, Lithuania
Tel.: +370 5 2755258
E-mail: info@investorsforum.lt
Company code: 224996640
www.investorsforum.lt